

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут агротехнологій,
селекції та екології
Кафедра рослинництва

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«Актуальні напрямки та
проблематика у технологіях
виращування продукції
рослинництва»**

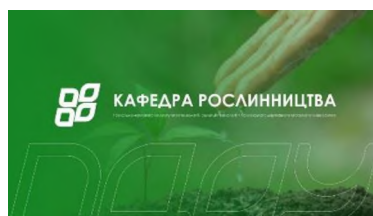
**23 листопада 2023 року
м. Полтава**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production**

пддву
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
23 листопада 2023 року*

УДК 631.5:631.8:633

Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (23 листопада 2023 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2023. 184 с.

У збірнику тез висвітлено результати досліджень, які присвячені сучасним аспектам із розв'язання проблемних питань в аграрній науці, зокрема біологізації рослинництва, інноваційним заходам у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям агрономічної служби агроформувань різного виробничого напрямку.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр КУЦЕНКО – професор кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, професор;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Сергій ФІЛОНЕНКО - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Олександр ЛЕНЬ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку вченою радою навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 4, від 20 листопада 2023 року

ЗМІСТ

Філоненко С.В., Бойко О.В.	
Оптимізація гербіцидного захисту насінників буряків цукрових.....	8
Чайка Т.О.	
Вирощування органічної сої в Україні: перспективи та реальність.....	11
Книш В.І., Шабля О.С., Косенко Н.П., Кокойко В.В.	
Оцінка та відбір зразків кавуна з високою стійкістю проти уф-в радіації.....	14
Kovalenko A.M.	
Consequences of increase of droughtyness of climate are in south steppe of ukraine.....	16
Коваленко А.М.	
Водний режим ґрунту посівів пшениці озимої залежно від її місця у сівозміні і систем обробітку ґрунту та їх вплив на врожайність.....	19
Філоненко С.В., Кухтін О.О.	
Оптимізація продуктивних характеристик кукурудзи за різних способів основного обробітку ґрунту.....	22
Лиховид П.В., Біднина І.О.	
Застосування методики мультиплікативного прогнозу за хольт-вінтерсом для прогнозування динаміки якості зрошувальної води інгулецької зрошувальної системи.....	25
Малатинський К. Є.	
Особливості застосування препаратів з ретардантною дією на вилягання та урожайність сортів пшениці озимої вітчизняної селекції..	28
Філоненко С.В., Охріменко В.О.	
Правильний підбір гібриду буряків цукрових – запорука реалізації ними максимальної продуктивності.....	30
Марініч Л.Г., Діденко В.О.	
Формування насіннєвої продуктивності перспективних зразків стоколосу безостого.....	33
Марініч Л.Г., Гордієнко С.М., Ісаєнко Т.В.	
Роль горошку посівного (озимого) в рослинництві.....	35
Ромашко Т. П., Галушко І. А.	
Використання екстрактів рослин для контролю популяції комах-шкідників.....	37
Короткова І.В, Бенько С.	
Використання регуляторів росту у вирощуванні ячменю ярого	39
Шакалій С. М., Шевченко О. С.	
Вплив біопрепаратів на показники структури ярого ріпаку.....	43
Філоненко С.В., Цибенко В.В.	
Ефективне застосування хімічного методу боротьби з бур'янами в посівах кукурудзи.....	46

Книш В.І., Шабля О.С., Косенко Н.П., Кокойко В.В.	
Посухостійкість та урожайність кавуна за використання кремнієвмісних добрив.....	49
Книш В.І., Шабля О.С., Книш В.В.	
Коренева система щепленого і кореневласного кавуна в умовах краплинного зрошення.....	53
Шакалій С. М., Данілевський А. В.	
Вплив елементів технології на якісні показники пшениці.....	57
Шакалій С. М., Лимоня Р. С.	
Формування врожайності вівса голозерного.....	59
Шакалій С. М., Овсій О. Б.	
Формування врожаю сортів сочевиці залежно від норм висіву.....	60
Шакалій С. М., Петриченко Г.І.	
Характеристика вегетаційного періода кормових бобів.....	63
Bojarszczuk J.	
Gas exchange parameters of <i>pisum sativum</i> l. in depend on the soil tillage system.....	66
Гангур В.В., Єремко Л.С., Ткаченко С.К., Мостовий Є.Г.	
Вплив різних доз мінеральних добрив на польову схожість насіння чини посівної.....	69
Шакалій С. М., Гриценко Д. Д.	
Вплив строків сівби на ріст та розвиток сортів сої.....	71
Шакалій С. М., Коваль Е. В.	
Вплив сорту та попередника на формування врожайності та якості зерна пшениці твердої озимої	73
Шакалій С. М., Литвинченко Я. О.	
Вплив елементів технології на розвиток рослин сорго.....	76
Білявська Л. Г., Діянова А. О., Пономаренко В. В.	
Якісний склад насіння сої та його особливості	78
Білявська Л. Г., Юхименко К. С., Чамата А. С.	
Вплив видів передпосівної обробки сої на урожайність та якість насіння	80
Чернобай С.В., Рябчун В.К., Мельник В.С., Капустіна Т.Б.	
Результати оцінки кращих ліній тритикале ярого у конкурсному та попередньому сортовипробуванні.....	82
Куценко О.М., Каламбет В.В.	
Основні тенденції вирощування соняшнику в Україні в 2021-2023 роках.....	86
Ласло О.О., Шершило О.О.	
Вплив систем обробітку ґрунту на забур'яненість соняшника перед збиранням та його урожайність	90
Філоненко С.В., Біленко О.П., Плюйко А.С.	
Ефективність рістстимулюючих препаратів на посівах кукурудзи.....	93

Сахно Т.В., Корінний С.М., Бей Карина	
Біотехнологічний підхід до праймінгу насіння.....	96
Тоцький В.М., Глущенко Л.Д., Киричок О.О.	
Продуктивність сортів ячменю ярого і озимого різних селекційних центрів.....	99
Божко В. І.	
Вегетаційний період гречки залежно від погодно—кліматичних факторів середовища.....	103
Одонець О.В., Тимошенко О.С.	
Вплив сортових властивостей на якість та врожайність зерна пшениці озимої.....	106
Баган А.В., Храпач А.О.	
Перспективи вирощування кукурудзи на зерно у Лісостепу України	110
Баган А.В., Штефан І.Ю.	
Ефективність впливу інокуляції на посівні якості насіння гороху посівного.....	112
Павлюченко С. О.	
Строки сівби пшениці м'якої озимої.....	114
Баранський В.С.	
Продуктивність бобових трав	116
Микитенко А.О., Гапон С.В.	
Виготовлення та використання біогазу в Україні.....	117
Święć-Warda A., Czopek K.	
Effect of soil cultivation system on the efficiency of the photosynthetic apparatus in maize leaves (<i>Zea mays</i> L.).....	120
Баган А.В., Бобошко Н.І.	
Особливості вирощування картоплі в умовах Лісостепу України.....	123
Бистрицький С. О.	
Оцінка врожайності конопель посівних за технологіями органічного землеробства.....	125
Дубіна Є.О.	
Продуктивність розторопші плямистої.....	128
Марініч Л.Г., Коленко С.Ю., Домішкевич І.М.	
Вплив мікродобрив на продуктивність соняшнику.....	129
Марініч Л.Г., Лещенко М.С., Домішкевич І.М.	
Вплив сортових властивостей та густоти стояння на формування продуктивності гібридів кукурудзи.....	132
Гангур В.В., Мотрич Р.Ю.	
Формування продуктивності гібридів соняшнику за різної густоти стеблостою.....	136
Гангур В.В., Нечта С.В.	
Вплив норм висіву та інокулювання насіння на урожайність гороху в умовах Лівобережного Лісостепу.....	138

Крикунова В.Ю., Лесик Б.І.	
Ефективність впливу азотного добрива гумілін стимул у позакореневе підживлення на формування урожайності кукурудзи.....	141
Гангур В.В., Рудь В.С.	
Вплив технології передпосівного обробітку ґрунту на рясність бур'янів у посівах сої.....	144
Крикунова В.Ю., Цикало А. Ю.	
Використання феромагнітних мікротрейсерів для визначення однорідності кормосумішей.....	146
Бараболя О.В., Шмалій С.І.	
Урожайність пшениці озимої залежно від агроєкологічних факторів....	150
Єремко Л.С., Тур В.В.	
Удобрення як фактор підвищення продуктивності гороху посівного.....	152
Єремко Л.С., Нетребін А.П.	
Вплив системи удобрення на урожайність сої.....	154
Єремко Л.С., Коротич В.В.	
Удобрення як фактор підвищення продуктивності кукурудзи	157
Єремко Л.С., Сапа В.Г.	
Вплив мінерального удобрення на урожайність сорго.....	159
Рожко І.І., Кулик М.І.	
Якісне насіння та адаптовані агротехнології для збільшення виробництва овочів на фоні змін клімату.....	161
Крикунова В.Ю., Маньківський С.Є.	
Вплив різних норм мінеральних добрив на рівень реалізації продукційного потенціалу посівів соняшнику.....	163
Баган А.В., Мороз Є.О.	
Особливості вирощування тритикале в умовах Лісостепу України.....	166
Пилипенко О. В., Білявська Л. Г.	
Біометричні показники насіння сортів сої та їх значення у насінництві.	167
Гапон С.В., Шевчук С.М., Нагорна С.В., Чувпило В.В., Куришко Р.В.	
Однорічні квітникові культури в озелененні м. Полтава.....	171
Міленко О. Г., Лазарєв Д. О., Міленко Є. Г.	
Вплив норми висіву насіння на врожайність сортів проса.....	174
Клименко А.Ю.	
Аналіз продуктивності гібридів соняшнику.....	176
Лень О.І., Колодяжний А.Ю.	
Продуктивність пшениці озимої залежно від системи удобрення.....	179
Жукова В.М.	
Вплив біологічних препаратів на вирощування квасолі.....	181

10. Bagliacca, G. Paci, M. Marzoni, E. Lisi Impiego di Particelle di Ferro Colorate (Microtracers) Come Traccianti Dei Mangimi E PER IL Controllo Della Miscelazione M. Large Animals Review, Anno 8, n. 1, Febbraio. 2002. P. 12002.
11. D. Eisenberg "Mix with Confidence", International Milling, June 1994, p.1-5.
12. GMP+ Certification Scheme for the Animal Feed Sector 2006 (version: 20.10.'09/corr.09.11.'09), ANSI/ASAE S303.4 SEP2007.
13. N. Barashkov, D. Eisenberg, S. Eisenberg, J. Mohnke: Ferromagnetic microtracers and their use in feed applications. XII Int. Feed Technol. Symp. Novi Sad, 2008.
14. Nikolay Barashkov, David Eisenberg Iron-based microtracers and their use in feed applications Micro Tracers., Inc, 1370 Van Dyke Ave., San Francisco, CA 94124, United States // Сучасне матеріалознавство та товарознавство: теорія, практика, освіта Матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 26–27 лютого 2014 року) Полтава, ПУЕТ. 2014.

УДК 631.92

УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ

Бараболя О.В., к.с.г.н., доцент кафедри рослинництва
Шмалій С.І., ЗВО, магістр 2 року навчання

Пшениця озима яку вирощують на території центрального Лісостепу України являється основною та найбільш урожайною зерновою культурою. Але залежно від багатьох агроекологічних факторів, які як відомо можуть негативно впливати на саму продуктивність та якість даної зернової культури ми повинні бути готовими до покращення технологій її вирощування.

Урожайність вітчизняних сучасних сортів пшениці озимої за сприятливих погодних умов її вирощування може досягати 10 - тонної позначки але нажаль якість отриманого зерна не завжди буде відповідати 1 чи 2 класам відповідно до ДСТУ 3768:2019. За всіма нормативними показниками якості зерно пшениці, відповідно до ДСТУ має важливе та першочергове значення вміст білка, кількість клейковини та її якість, бо формування білкових речовин відбувається в зерні пшениці озимої на етапі вирощування. А всі інші показники якості такі як засміченість, натурна маса вже обумовлюються технологічними особливостями збирання, очищення та зберігання зерна в складських приміщеннях. Впливовими чинниками накопичення білка та клейковини у зерні пшениці відіграють погодні умови під час вегетації та наливу зерна, генетично зумовлений потенціал та рівень азотного живлення рослин.

Якість зерна пшениці озимої як відомо доволі таки тісно пов'язана із погодно кліматичними змінами які можуть відбуватися в останні роки, що

значно буде впливати на перебіг формування самого врожаю та якості зерна.

За технологічні відношення підвищення якості та продуктивності зерна пшениці озимої може сприяти підбір адаптивних до умов вирощування сучасних сортів з відповідною системою удобрення.

Як доведено професором Жемелою Г.П. на формування білку та клейковини в зерні пшениці озимої мають вплив нерегульовані фактори, а саме це погодні умови у період наливу та дозрівання зерна, Кількість опадів, температурні коливання та вологість повітря.

Доведено, що в роки з високою температурою повітря та недостатньої кількості опадів білковість зерна пшениці буде підвищуватись.

Також за оцінкою Г. П. Жемели, сприятливою для надходження пластичних речовин до зерна можна вважати помірну вологу (40-60 мм опадів на місяць) і досить таки теплу (16-22 С) погоду, проте найкращий приріст самого зерна буде спостерігатися за відповідних денних температур 22-24 С і сталої тривалості денного світла 10-12 годин на добу. Дані агрометеорологічні умови для вирощування пшениці озимої будуть також сприятливі для накопичення як білка так і клейковини в зерні пшениці озимої.

Процес самого формування зерна буде характеризуватися безперервним приростом відносно сухої речовини, який відбувається завдяки надходженню в зерно пшениці з листків та інших вегетативних органів рослин органічних і мінеральних елементів живлення. Динаміка приросту сухої речовини вивчалась і вивчається багатьма дослідниками-науковцями, проте єдиної думки про закінчення приросту сухої речовини в зерні досі немає.

Проводячи вивчення динаміки приросту сухої речовини в зерні пшениці озимої які були посіяні посіяні в господарстві та вирощених за певних агрометеорологічних умов нами було встановлено, що приріст сухої речовини закінчувався в першій половині воскової стиглості за вологості зерна пшениці озимої від 32 до 43 відсотків.

Хоча деякими науковцями спостерігався приріст сухої речовини в більш пізні фази досягання зерна пшениці озимої.

Ще у минулому столітті науковцями велись дослідження по синтезу білка яке підтверджувалось що воно відбувається протягом всього наливу зерна. Також було встановлено що інтенсивне нагромадження білка відбувається в зерні пшениці озимої ще в початковий період формування зерна, досягаючи найбільших розмірів у кінці молочного стану – початку воскової стиглості. У наступні фази добовий приріст білка зменшується і у воскову стиглість практично закінчується.

Тому при написанні даної тези до кваліфікаційної роботи було приділено увагу впливу агрометеорологічних умов вирощування пшениці озимої на її урожайність та першочергово на якість отриманого зерна.

Бібліографічний список:

1. ДСТУ 3768:2019. Пшениця Технічні умови. ДП «УКРСПИРТ» Чинний від 2019-08-09. Вид. офіц. Київ: УкрНДНЦ, 2019. 19 с.

2. Бараболя О. В., Доронін С. М. Вплив погодних умов і систем удобрення на урожайність пшениці озимої. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26 (1). С. 24–30.
3. Жемела Г.П. Якість зерна озимої пшениці. К. «Урожай», 1973. 184 с.

УДК 631.5:633.358

УДОБРЕННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГОРОХУ ПОСІВНОГО

Єремко Л.С., кандидат с.-г. наук, ст. н. с., доцент кафедри рослинництва
Полтавський державний аграрний університет
doktor nauk rolniczych, adiunkt, Zakład Uprawy Roślin Pastewnych
Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach, POLAND
Тур В.В., СВО Магістр за спеціальністю 201 – Агрономія
Полтавський державний аграрний університет

Актуальність теми. Виробництво та використання вітчизняної білкової сировини є важливими стратегічними заходами, спрямованими на збереження білкової безпеки країни. У групі зернобобових культур найбільш розповсюдженим є горох, що завдяки своїм морфо-біологічним особливостям, високим значенням потенціалу продуктивності, та поживної цінності, вирощується у 84 країнах світу [1]. Насіння гороху є чудовим джерелом білку, вуглеводів фосфору, вітамінів А і В, заліза, кальцію [2-4]. Серед вагомих агротехнічних переваг даної культури є збагачення ґрунту молекулярним азотом, фіксованим з повітря у ході бобово-ризобіального симбіозу, що надає можливість зменшити витрати і ресурси на внесення азотних добрив [5]. Надходження рослинних решток гороху до ґрунту та їх розкладання забезпечує доступними формами азоту як послідовуючі культури сівозміни, так і ґрунтові мікроорганізми, що у свою чергу сприяє інтенсифікації біологічної сорбції азоту [6].

Формування продуктивності рослин відбувається під дією комплексу абіотичних, біотичних і антропогенних факторів навколишнього середовища, одним із яких є доступність поживних речовин для рослин у ході їх вегетаційного періоду. Вагомим агротехнічним прийомом підвищення рівня забезпеченості рослин основними елементами мінерального живлення є внесення мінеральних добрив. Відомо, що їх застосування має позитивний вплив на характеристики рослин, однак надмірне використання хімічного удобрення створило цілу низку економічних, екологічних та природоохоронних проблем [7]. Тому останнім часом досить перспективним методом підвищення рівня продуктивності культури та зменшення негативного впливу хімічних добрив на навколишнє середовище є застосування мікробіологічних препаратів на основі азотфіксуючих мікроорганізмів.

Мета роботи - визначення ефективності застосування біологічного

Наукове видання

Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції*

(23 листопада 2023 року, м. Полтава).